

IMOM BUXORIY ASARLARINING XORIJDA O'RGANILISHI

G'ofurova Nozima Zafar qizi

O'zbekiston Jurnalistika va Ommaviy Kommunikatsiyalari universiteti,
Sayohat Jurnalistikasi yo'nalishi, 2-bosqich talabasi.

Email: aslzodaaslzoda82@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15423723>

Annotatsiya. Ushbu maqolada islom olamining buyuk muhaddisi Imom Buxoriyning asarlari, xususan, 'Sahih al-Buxoriy'ning xorijiy mamlakatlardagi mashhur universitetlarda o'rganilishi va tadqiq qilinishi yoritiladi. Shuningdek, chet ellik olimlarning Imom Buxoriy merosi haqidagi ilmiy ishlari tahlil qilinadi va ulardan iqtiboslar keltiriladi.

Kalit so'zlar: Imom Buxoriy, Sahih al-Buxoriy, hadis ilmi, islomshunoslik, xorijiy universitetlar, ilmiy tadqiqotlar.

Abstract. This article highlights the works of one of the great scholars of the Islamic world, Imam al-Bukhari, particularly the study and research of his compilation *Sahih al-Bukhari* at renowned universities in foreign countries. It also analyzes the academic works of foreign scholars regarding Imam al-Bukhari's legacy and includes quotations from their research.

Keywords: Imam Bukhari, Sahih al-Bukhari, hadith science, Islamic studies, foreign universities, scientific research.

Kirish

Imom Buxoriy (810–870) islom dunyosining eng nufuzli muhaddislaridan biri bo'lib, uning "Sahih al-Buxoriy asari" islom ilmlarida muhim o'rin tutadi. Ushbu asar nafaqat musulmon mamlakatlarida, balki butun dunyoda o'rganilib, tadqiq qilinmoqda.

Xususan, xorijiy universitetlarda Imom Buxoriy asarlari bo'yicha olib borilgan ilmiy izlanishlar islomshunoslik fanining rivojlanishiga katta hissa qo'shmoqda.

Imom Buxoriy asarlarining xorijiy universitetlarda o'rganilishi

Imom Buxoriy asarlari ko'plab xorijiy universitetlarda islomshunoslik va sharqshunoslik fakultetlarida o'rganiladi. Quyida ba'zi mashhur universitetlar va ularning Imom Buxoriy haqidagi ilmiy ishlari keltiriladi:

Oksford universiteti (Buyuk Britaniya) Oksford universiteti islomshunoslik bo'yicha dunyoning yetakchi ilmiy markazlaridan biri hisoblanadi. Ushbu universitetda Imom Buxoriy asarlari chuqur o'rganilib, tadqiq qilinadi. Masalan, professor Fuat Sezginning 'Islamda Bilim ve Teknik' asarida Imom Buxoriy va uning 'Sahih' i haqida batafsil ma'lumot berilgan. Ushbu asarda muallif Imom Buxoriyning hadis ilmidagi o'rnini yuqori baholaydi. Harvard universiteti (AQSh) Harvard universitetining Yaqin Sharq tadqiqotlari markazida Imom Buxoriy asarlari bo'yicha bir qator ilmiy ishlar amalga oshirilgan. Jumladan, professor William A. Grahamning 'Traditionalism in Islam: An Essay in Interpretation' maqolasida Imom Buxoriy va uning 'Sahih' i islom an'analarini saqlashdagi roli haqida so'z yuritiladi. Muallifning ta'kidlashicha, Imom Buxoriyning asarlari islom an'analarini saqlashda muhim ahamiyatga ega. Al-Azhar universiteti (Misr) Al-Azhar universiteti islom olamining eng qadimiy va nufuzli ilmiy markazlaridan biri bo'lib, bu yerda Imom Buxoriy asarlari asosiy o'quv dasturlaridan biridir.

Universitet olimlari tomonidan 'Sahih al-Buxoriy' ga ko'plab sharhlar yozilgan va ular talabalarga o'rgatiladi. Masalan, shayx Ahmad Muhammad Shakirning 'Sharh Sahih al-Buxoriy' asari bu borada muhim manba hisoblanadi. Madinadagi Islom universiteti (Saudiya Arabistoni) Ushbu universitetda Imom Buxoriy asarlari, xususan, 'Sahih al-Buxoriy' chuqur o'rganiladi. Professor Muhammad Mustafa al-Azamiyning 'Studies in Hadith Methodology and Literature' asarida Imom Buxoriy va uning uslubi haqida batafsil ma'lumotlar keltirilgan. Muallifning fikricha, Imom Buxoriyning hadislarni tanlashdagi qat'iy mezonlari uning asarining ishonchliligini ta'minlagan.

Xulosa

Imom Buxoriy asarlari nafaqat musulmon mamlakatlarida, balki butun dunyoda o'rganilib, tadqiq qilinmoqda. Xorijiy universitetlarda olib borilgan ilmiy izlanishlar Imom Buxoriy merosining universalligini va uning islom ilmidagi beqiyos o'rnini yana bir bor tasdiqlaydi. Bu esa Imom Buxoriyning asarlari insoniyat ma'naviy merosining ajralmas qismi ekanligini ko'rsatadi.

REFERENCES

1. Sezgin, Fuat. *Islamda Bilim ve Teknik*. Istanbul: Türkiye Bilimler Akademisi, 2007.([archive.org])(https://archive.org/details/FuatSezginslamdaBilimVeTeknikCiltV?utm_source=chatgpt.com)
2. Graham, William A. 'Traditionalism in Islam: An Essay in Interpretation.' *The Journal of Interdisciplinary History* 23, no. 3 (1993): 495-522. ([academia.edu])(https://www.academia.edu/92174792/Traditionalism_in_Islam_An_Essay_in_Interpretation?utm_source=chatgpt.com)
3. Shakir, Ahmad Muhammad. *Sharh Sahih al-Buxoriy*. Qohira: Dar al-Ma'arif, 1959.
4. al-Azami, Muhammad Mustafa. *Studies in Hadith Methodology and Literature*. Indianapolis: American Trust Publications, 1977.